

ADVancing MuNicipal Circular Economy

Συνεργασία Δήμων και
HoReCa για τη μείωση των
τροφικών αποβλήτων

Τα τροφικά απόβλητα στην Ελλάδα σε αριθμούς

Το 2020 παρήχθησαν στην Ελλάδα περίπου 192 κιλά τροφίμων ανά κάτοικο. Συνολικά, η Ελλάδα παρήγαγε 2,05 εκατομμύρια τόνους αποβλήτων τροφίμων, συμπεριλαμβανομένων βρώσιμων και μη βρώσιμων μερών - το 46% των οποίων προήλθε από νοικοκυριά (87 κιλά ανά κάτοικο), το 18% στην πρωτογενή παραγωγή (35 κιλά), 18% από την παραγωγή τροφίμων και ποτών (35 κιλά), **το 11% από τον τομέα φιλοξενίας και τις υπηρεσίες εστίασης (21 κιλά ανά κάτοικο)** και το 7% από το λιανικό εμπόριο (14κιλά).

Κατανομή στο αστικό ρεύμα:

| 72% νοικοκυριά | 17% εστίαση | 11% διανομή

| 930K νοικοκυριά | 220K εστίαση | 150k διανομή

Εκπομπές ΑΦΘ

Η παραγωγή τροφικών αποβλήτων στην Ελλάδα έχει ως αποτέλεσμα περιττές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου από την παραγωγή, τη μεταφορά και τη λιανική πώληση τροφίμων. Επιπλέον, η υγειονομική ταφή των τροφικών αποβλήτων έχει ως αποτέλεσμα εκπομπές μεθανίου και διοξειδίου του άνθρακα. Η παραγωγή και η διάθεση 2,05 εκατομμυρίων τόνων τροφίμων έχει αποτύπωμα άνθρακα περίπου 4,5 εκατ. τόνους eCO₂, που αντιστοιχούν με το περίπου **4%** των συνολικών εκπομπών της Ελλάδας.

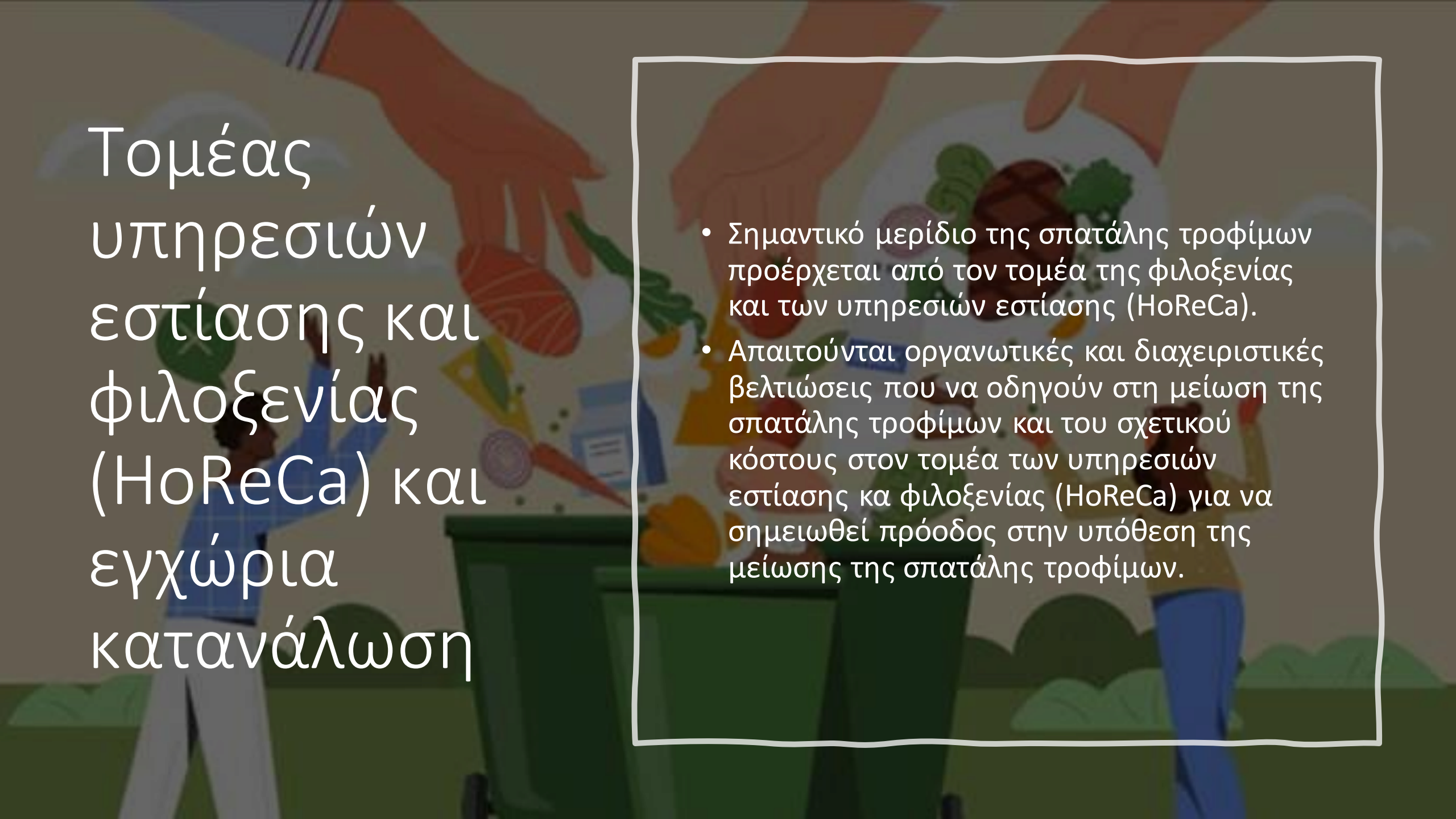
Θέσπιση ποσοτικών στόχων της ΕΕ για τη μείωση της σπατάλης των τροφικών αποβλήτων (νομικά δεσμευτικοί)

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει τη θέσπιση νομικά δεσμευτικών ποσοτικών στόχων μείωσης της σπατάλης τροφίμων σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, προκειμένου να επιταχυνθεί η πρόοδος της Ε.Ε. προς την επίτευξη του Στόχου Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ 12.3.

Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο της εκ νέου αναθεώρησης της νομοθεσίας Ε.Ε. για τα απόβλητα, η Επιτροπή προτείνει τη θέσπιση νομικής υποχρέωσης για τα κράτη μέλη της Ε.Ε. να λάβουν όλα τα απαιτούμενα μέτρα προκειμένου να μειώσουν τη σπατάλη τροφίμων μέχρι το 2030 (2035):

- ☞ κατά 10% στο στάδιο της επεξεργασίας & μεταποίησης τροφίμων σε σχέση με τα επίπεδα του 2020 (2025),
- ☞ κατά 30% (κατά κεφαλήν), σωρευτικά στα στάδια του λιανικού εμπορίου και της κατανάλωσης (εστίαση, νοικοκυριά) σε σχέση με τα επίπεδα του 2020 (2025).

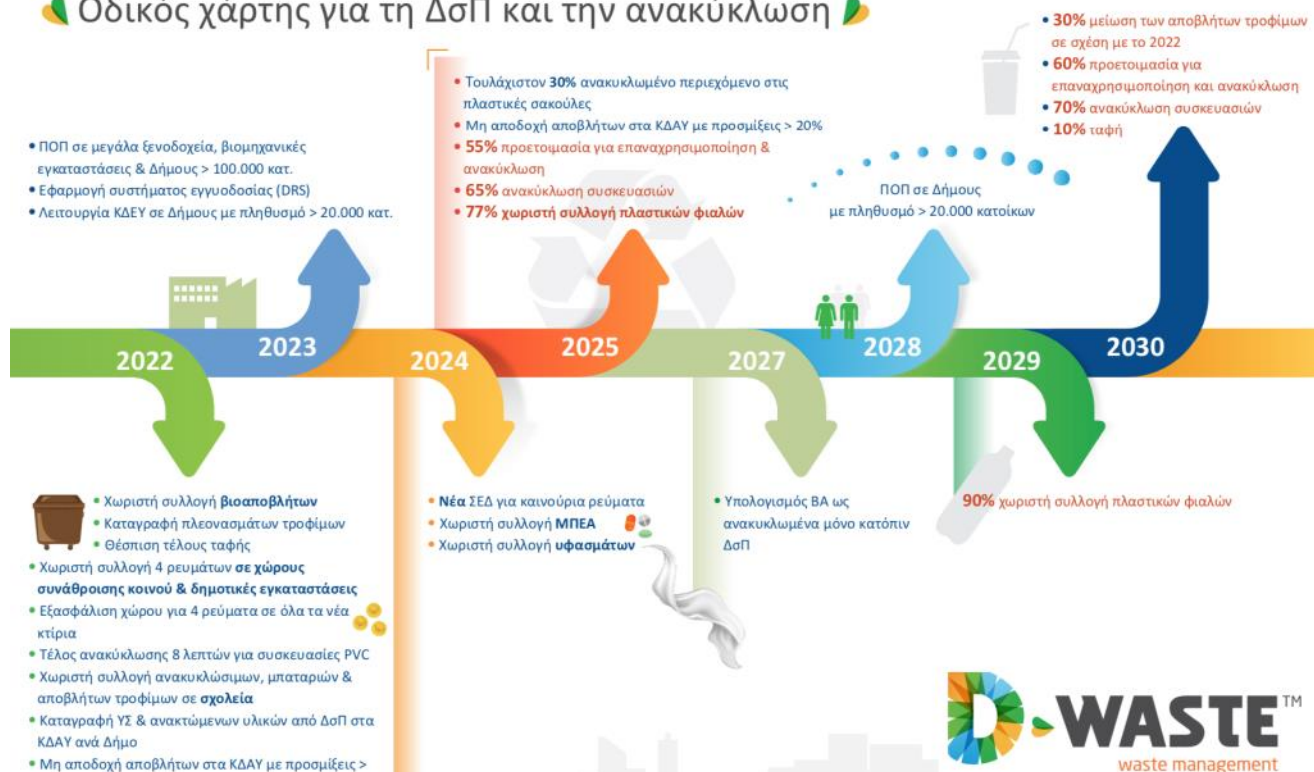
An illustration showing several hands holding various vegetables like carrots, tomatoes, and leafy greens. In the background, there is a green recycling bin and a person in a blue shirt. The overall theme is food waste and recycling.

Τομέας υπηρεσιών εστίασης και φιλοξενίας (HoReCa) και εγχώρια κατανάλωση

- Σημαντικό μερίδιο της σπατάλης τροφίμων προέρχεται από τον τομέα της φιλοξενίας και των υπηρεσιών εστίασης (HoReCa).
- Απαιτούνται οργανωτικές και διαχειριστικές βελτιώσεις που να οδηγούν στη μείωση της σπατάλης τροφίμων και του σχετικού κόστους στον τομέα των υπηρεσιών εστίασης κα φιλοξενίας (HoReCa) για να σημειωθεί πρόοδος στην υπόθεση της μείωσης της σπατάλης τροφίμων.

Θεσμικό Πλαίσιο

Οδικός χάρτης για τη ΔσΠ και την ανακύκλωση

Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων (ΕΠΠΔΑ) για τα απόβλητα τροφίμων στην εστίαση

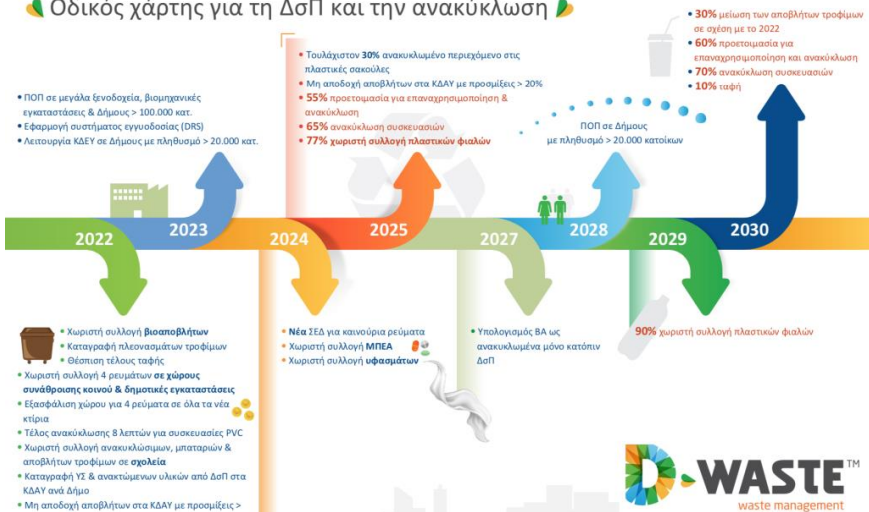
ν.4819/2021 Ολοκληρωμένο πλαίσιο για τη διαχείριση των αποβλήτων: Ενσωμάτωση των Οδηγιών 2018/ 851 και 2018/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Μαΐου 2018 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ περί αποβλήτων και της Οδηγίας 94/62/ΕΚ περί συσκευασιών και απορριμμάτων συσκευασιών.

ν.4736/2020: Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/904 σχετικά με τη μείωση των επιπτώσεων ορισμένων πλαστικών προϊόντων στο περιβάλλον και λοιπές διατάξεις

Προβλέψεις και προοπτικές Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης (ΕΠΠΔΑ) για τα απόβλητα τροφίμων στην εστίαση (1/4)

Στους βασικούς πυλώνες περιλαμβάνονται:

Οδικός χάρτης για τη ΔοΠ και την ανακύκλωση

Υποστήριξη της δωρεάς τροφίμων για ανθρώπινη κατανάλωση

Εφαρμογή της κυκλικής οικονομίας στον κλάδο εστίασης και συναφών υπηρεσιών (π.χ. εστιατόρια, ξενοδοχεία, καφετέριες), συμπεριλαμβανομένων των κυλικείων (π.χ. σε σχολεία, πανεπιστήμια, νοσοκομεία, δικαστήρια, δημόσιες υπηρεσίες) για τη μείωση των αποβλήτων τροφίμων

Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των νοικοκυριών και της εστίασης για την αλλαγή συμπεριφοράς στην κατανάλωση και τη διαχείριση τροφίμων

Προβλέψεις και προοπτικές Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης (ΕΠΠΔΑ) για τα απόβλητα τροφίμων στην εστίαση (2/4)

Στοχευμένες δράσεις υλοποίησης στον τομέα της φιλοξενίας και τις υπηρεσίες εστίασης

Παροχή στήριξης του κλάδου εστίασης και συναφών υπηρεσιών για την ενίσχυση των **οικείων διαδικασιών** απόκτησης γνώσεων και **ανάπτυξης δυναμικού**.

Οδικός χάρτης για τη ΔοΠ και την ανακύκλωση

Υλοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης για τους απασχολούμενους του κλάδου εστίασης και συναφών υπηρεσιών

Πρωώθηση στρατηγικών βελτιστοποίησης της παραγωγής προϊόντων εστίασης και αποφυγής περιρροιών

Προβλέψεις και προοπτικές Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης (ΕΠΠΔΑ) για τα απόβλητα τροφίμων στην εστίαση (3/4)

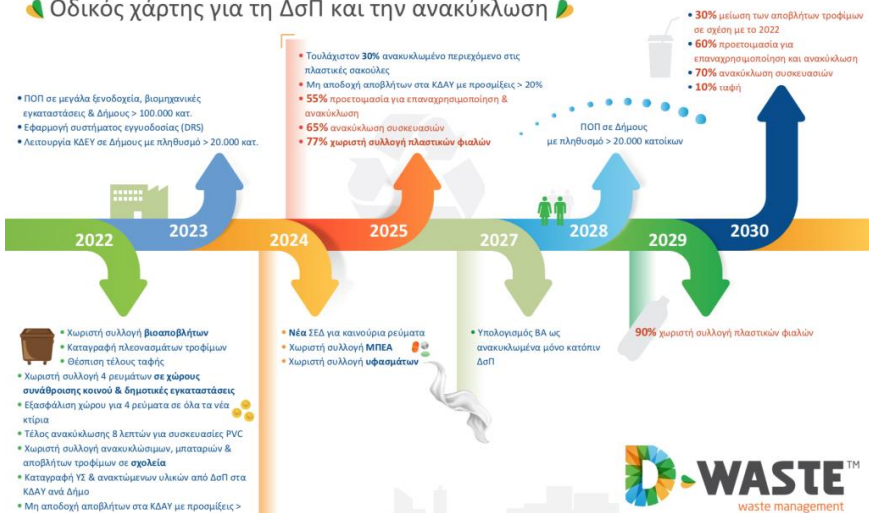
Στοχευμένες δράσεις υλοποίησης στον τομέα της φιλοξενίας και τις υπηρεσίες εστίασης

Δημιουργία ειδικού σήματος για επιχειρήσεις του κλάδου εστίασης και συναφών υπηρεσιών, που εφαρμόζουν τις αρχές της κυκλικής οικονομίας

Πρώθηση εθελοντικών συμφωνιών για τη μείωση των αποβλήτων τροφίμων

Ενσωμάτωση της μείωσης των αποβλήτων τροφίμων **στις οδηγίες του ΕΦΕΤ** σχετικά με τη διατροφή και την ασφάλεια τροφίμων, δίνοντας προτεραιότητα στα κυλικεία (σχολείων, πανεπιστημίων, δικαστηρίων κ.λπ.)

Οδικός χάρτης για τη ΔοΠ και την ανακύκλωση

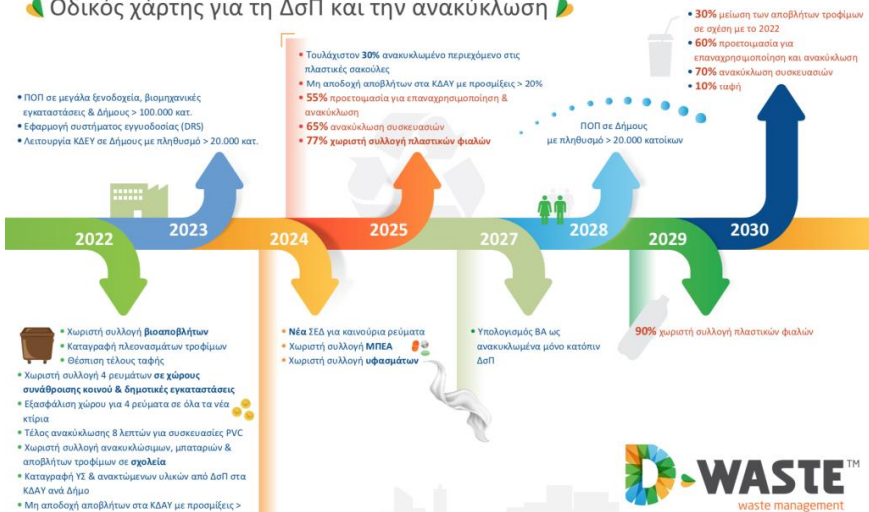

Προβλέψεις και προοπτικές Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης (ΕΠΠΔΑ) για τα απόβλητα τροφίμων στην εστίαση (4/4)

Στοχευμένες δράσεις υλοποίησης στον τομέα της φιλοξενίας και τις υπηρεσίες εστίασης

Ενσωμάτωση όρου περί μείωσης αποβλήτων τροφίμων στη συγγραφή υποχρεώσεων των δημοσίων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών εστίασης.

Οδικός χάρτης για τη ΔοΠ και την ανακύκλωση

Εκστρατείες ευαισθητοποίησης με σαφές μήνυμα και συγκεκριμένη ομάδα-στόχο

Λοιπές προβλέψεις νομοθεσίας σχετικά με τα απόβλητα τροφίμων στην εστίαση

Φορείς επιχειρήσεων μαζικής εστίασης, ανεξαρτήτως δυναμικότητας (άμεσα)

- ☞ υπό την προϋπόθεση ότι έχει εκκινήσει η υλοποίηση της χωριστής συλλογής βιοαποβλήτων από τον οικείο Ο.Τ.Α. α' βαθμού (έναρξη 1/1/2022).

Κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα > 100 κλινών, σε ΟΤΑ α' βαθμού με πληθυσμό άνω των 10 χιλ. κατοίκων, συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς, εφόσον απαιτείται (έναρξη 1/1/2023)

- ☞ συνεργασία με επιχειρήσεις συλλογής/ μεταφοράς βιοαποβλήτων που είναι καταχωρισμένες στο ΗΜΑ ή με τον οικείο Ο.Τ.Α. α' βαθμού
- ☞ υπό την προϋπόθεση ότι βρίσκεται σε λειτουργία Μονάδα Επεξεργασίας Βιοαποβλήτων (ΜΕΒΑ) ή **ιδιωτική ΜΕΒΑ** που εξυπηρετεί τον οικείο Ο.Τ.Α. α' βαθμού.

Θέσπιση συστήματος «Πληρώνω Όσο Πετάω» (άρθρο 37 ν.4819/2021)

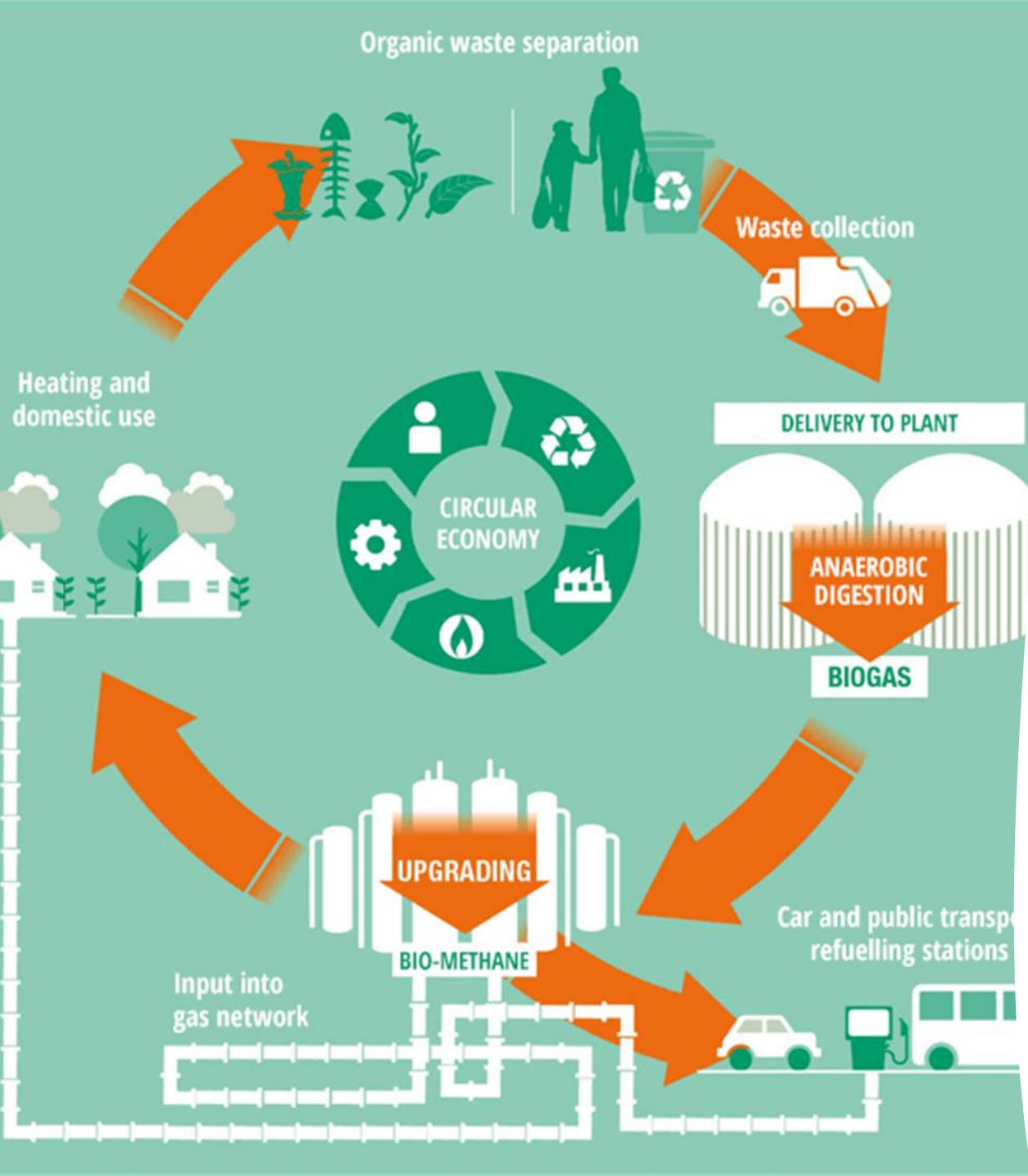
Βιοαπόβλητα:

Φορείς μαζικής εστίασης, ανεξαρτήτως δυναμικότητας, σε ΟΤΑ α' βαθμού με πληθυσμό άνω των 20 χιλ. κατοίκων (έναρξη 1/1/2023)

- ☞ υπό την προϋπόθεση ότι βρίσκεται σε λειτουργία Μονάδα Επεξεργασίας Βιοαποβλήτων (ΜΕΒΑ) ή **ιδιωτική ΜΕΒΑ** που εξυπηρετεί τον οικείο Ο.Τ.Α. α' βαθμού

Αστικά απόβλητα:

Κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα > 100 κλινών, σε ΟΤΑ α' βαθμού με πληθυσμό άνω των 10 χιλ. κατοίκων ([έναρξη 1/1/2023](#)).

Τι μπορούν να κάνουν οι επιχειρήσεις HoReCa

Η προώθηση της κυκλικής οικονομίας στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας αποτελεί στρατηγική προτεραιότητα για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την ανάπτυξη βιώσιμων οικονομικών δραστηριοτήτων.

Από την άλλη οι επιχειρήσεις της εστίασης είναι ο βασικός επιχειρηματικός κλάδος που μπορεί να συμβάλει στη βιώσιμη διαχείριση των αποβλήτων τροφίμων, αλλά και στην επίτευξη του βασικού στόχου της κυκλικής οικονομίας που είναι η μείωση της ταφής των αποβλήτων σε ποσοστό μικρότερο του 10% έως το 2030 (από το 80% σήμερα).

Τι μπορούν να κάνουν οι επιχειρήσεις HoReCa

Το πρώτο βήμα ενός στρατηγικού σχεδίου βιώσιμης διαχείρισης των αποβλήτων τροφίμων είναι η **αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης**, η **καταγραφή των αποβλήτων** που παράγει σήμερα η επιχείρηση και το πως τα διαχειρίζεται. Επόμενο βήμα είναι η **εκπόνηση μελέτης για τον επανασχεδιασμό διαδικασιών** (π.χ. προμήθειες, κατανάλωση, υπηρεσίες, διαχείριση αποβλήτων) ώστε να επιτευχθεί η σταδιακή μείωση και η χωριστή συλλογή των αποβλήτων τροφίμων με όσο το δυνατόν οικονομικά αποδοτικότερο τρόπο. Ο επανασχεδιασμός των προμηθειών και της αποθήκευσης τροφίμων είναι πολύ σημαντικός για την μείωση των αποβλήτων τροφίμων, αφού γνωρίζουμε ότι αρκετά τρόφιμα πετιούνται πριν καν καταναλωθούν.

Τι μπορούν να κάνουν οι επιχειρήσεις HoReCa

Επιπλέον, οι διοικήσεις και το προσωπικό πρέπει να εκπαιδευτούν κατάλληλα και να υιοθετήσουν βιώσιμες συνήθειες. Οι δράσεις βιωσιμότητας ως προς τα απόβλητα τροφίμων θα πρέπει να γνωστοποιηθούν και στους πελάτες, συμπαρασύροντάς τους να ακολουθήσουν βιώσιμες πρακτικές της επιχείρησης.

Σε μια εποχή όπου η ευαισθησία των πολιτών είναι επαυξημένη όσον αφορά στην περιβαλλοντική συμπεριφορά επιχειρήσεων και οργανισμών, είναι σχεδόν βέβαιο ότι κατάλληλες πολιτικές και δράσεις μείωσης των αποβλήτων και στην αλυσίδα τροφίμων/μαζικής εστίασης μπορούν να εμπνεύσουν τους καταναλωτές με θετικό αντίκτυπο στον κοινό στόχο της βιώσιμης ανάπτυξης.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΗΟRECA & ΔΗΜΩΝ

- ✓ Η ανάγκη στενής συνεργασίας Δήμων – επιχειρήσεων ΗΟRECA (αλλά και κεντρικής κυβέρνησης) για να διευκολυνθούν οι χιλιάδες μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις στο χώρο της εστίασης να εφαρμόσουν πρακτικές κυκλικής οικονομίας με οικονομικό και περιβαλλοντικό όφελος.
- ✓ Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στις αναγκαίες αλλαγές των καθημερινών πρακτικών διαχείρισης των εστιατορίων αλλά και στην ανάγκη οικονομικής ενίσχυσης των μικρών επιχειρήσεων για να μπορέσουν να προσαρμοστούν στην κυκλική οικονομία.

Τι ορόσημα – υποχρεώσεις θέτει η εθνική νομοθεσία στη διαχείριση αποβλήτων

Η υποχρέωση των επιχειρήσεων για δράσεις διαλογής στην πηγή συνδέεται και με την υποχρέωση των Δήμων να εφαρμόσουν την νέα τιμολογιακή πολιτική για τα τέλη καθαριότητας [«ΠΛΗΡΩΝΩ ΟΣΟ ΠΕΤΑΩ – ΠοΠ»](#). Ξεκινώντας από το 2023 για Δήμους άνω των 20.000 κατοίκων και για εφαρμογή για τα βιοαπόβλητα που παράγονται από μονάδες επεξεργασίας και μεταποίησης τροφίμων, λαχαναγορές, σουπερμάρκετ, μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες (μεγάλοι παραγωγοί), και από το 2028 για την καθολική εφαρμογή του ΠοΠ για επιχειρήσεις και νοικοκυριά, σε επίπεδο του Δήμου.

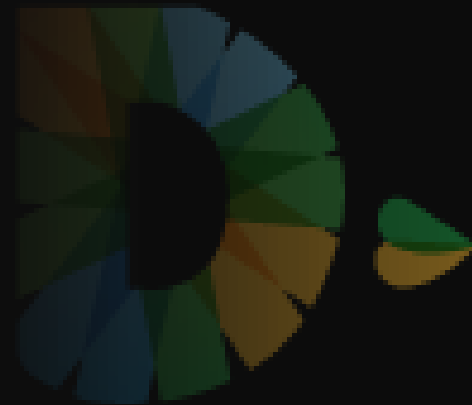
Το ΠοΠ ως ένα νέο οικονομικό εργαλείο για την επίτευξη της κυκλικής οικονομίας, μπορεί να λειτουργήσει και ως η κινητήριος δύναμη για τη μείωση των αποβλήτων που οδηγούνται για ταφή.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΣΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΡΟΦΙΚΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Στο πλαίσιο της Εθνικής Πολιτικής Διαχείρισης Αποβλήτων, οι Δήμοι απαιτείται να δώσουν ιδιαίτερη έμφαση:

- ➔ Σε **δράσεις πρόληψης και επαναχρησιμοποίησης** και σε **εκστρατείες ενημέρωσης**.
- ➔ Στην οργάνωση των δικών τους Δράσεων Ανακύκλωσης.
- ➔ Στη **διακριτή διαχείριση των Βιοαποβλήτων** (προτεραιότητα οι μεγάλοι παραγωγοί)
- ➔ Σε **δράσεις ευαισθητοποίησης των δημοτών** και στις νέες υποχρεώσεις για το σχεδιασμό των δράσεων αυτών και την πληροφόρηση.
- ➔ Στον **ψηφιακό μετασχηματισμό και την κυκλική οικονομία**.
- ➔ Στην **εκπαίδευση του προσωπικού σχετικά με την κυκλική οικονομία**.
- ➔ Στην παρακολούθηση των **ποσοστών** Διαλογής στην Πηγή και Ανακύκλωσης.

Σας ευχαριστώ
για την προσοχή
σας!!!

WASTE™

waste management
for everyone